

Ziraat makinelerinde ve ziraatte kullanılan mevadı müštaile ve muharrike ile müstahzeratı kimyeviye nin rüsumu hakkındaki kanunu tadil edici ¹/₄₉₈ numaralı kanun lâyihası ve İktisat, Adliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Müdürlüğü

Şube 1

Sayı 2088

14 -5- 929

B. M. M. Yüksek Reisliğine

Ziraat makinelerinde ve ziraatta istimal olunan mevadı müštaile muharrike ve mustahzaratı kimyeviye nin rüsumu hakkında İktisat Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 8 -5- 929 tarihli içtımında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesiyile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifa ve neticesinin iş'arına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

*Başvekil
İsmet*

Esbabı mucibe

İstihsalâtı zürriyenin tezyidi maksadile esbabı muhtelifi iktisadiye dolayisile traktör kollanan erbabı ziraat bu işler için Hükümeti cümhuriyenin 929 tarih ve 22-2-926 752 numaralı kanunu mahsus ile bahşettiği muafiyet ve muavenet memleket hayatı zürriyesinde ehemmiyetli tahavvüllerin husulüne sebep olmuş ve çiftçilerin bazı yoksulluklar karşısında makineye ve maki-neli ziraate karşı duydukları ragbet ucuz petrol temini suretile mühim bir inkişaf sahasına girmiştir.

Filhakika halkın iptidai ziraat vesaitile mücehhez bulunduğu Avrupa hükümetlerinde bile maki-neli ziraat fikrinin taammümü hususunda bu kabil muavenetlerin lüzumuna kanaat getirilmiş, ve İtalya devletinin son tasdik ettiği islahatı zürriye programında gerek zeriyaat ve gerekse irva ve iska işleri için traktör ve motörlü tulumbar temini hususunda hükümetin İtalyan çiftçisine mühim yardımları tesbit edilmiştir.

Mevadı müštaile kanunun ilk tatbiki tarihide memlekette ancak (600) kadar traktörün mevcudiyetine rağmen bu gün yapılan bir tahrirde işbu mevcudun (2003) adedine yükseldiği kayt edilmekle beraber vaki bu tereffuun hafriyat sahası ve dolayisile istihsalatı zürriyede ehemmiyetli bir surette tezyitten hali kalmadığı görülmüştür.

İstiklâl harbini müteakip Türk çiftçisinin geçirdiği istihale devresinde traktörlerin ziraatte oynadığı mühim hizmetlere bizzat kanaat getirmiş ve büyük çiftlik sahipleri kuraklık devrelerinde derin hafriyat icrası suretile bu afetin önüne geçebilmişlerdir. Fakat buna rağmen son iki senenin tevliit ettiği kuraklık dolayisile bilhassa kâfi sermayeye ve alâti hafriyeye

malik olmayan mutavassıt çiftçi sınıfının geçirdiği buhran ve bu hususta Cümhuriyet Hükümetinin gösterdiği alâka ve miktarı mnavenet de malum ve müsellemdir.

Bu gün memlekette kuraklığa karşı yapılacak en mühim tetbirin ancak iska ve sulu ziraat olabileceği tamamen anlaşıl原因 olarak bilhassa merkezi Anadoluda küçük çay ve nehirlerden istifade maksadile 3 - 5 beygirlik motörlü santirifüj tulumbalar kullanılması zarureti görülmüştür.

Merkezi Anadoluda sulu ziraatin büyük masraflar ihtiyarına hacet kalmadan çaz ve nehirlerden istifade suretile temininin pek kolaylıkla husulüne kanaat getiren İktisat Vekâleti santirifüj tulumbaların tamimini terviç etmekte ve eshabı müracaatın işbu tulumbalarada rüsumsuz mevadı müşteile itasına dair vakı müracaatlarına müzaheret ve yardım etmek için rusumdan muafiyetin ancak traktör ve traktörün yapacağı işlere inhisar ettirilmesi dolayisile mevadı müşteile kanununun tadiline ihtiyaç görülmüştür.

Mevadı müştaile kanununun birinci maddesinde nakliyatı zürraiye de kullanılan kamyon ve kamyonetlerde ita olunabileceği müsarrahtır .

Kamyon ve kamyonetle nakliyatı zürraiyenin hem gayri iktisadî ve hemde kontrolunun tatbikatta güçlüğünü nazarı itibare alan Vekâlet verilen tahsisat dahilinde işbu alâta sarfolunan paramın santirifüj tulumbalara itasına daha müfit ve daha vergili görerek kanunun maddelerinde icap eden tadilât yapılarak leffen takdim olunmuştur .

Teklif olunan işbu muaddel maddelere kamyon ve kamyonetlere verilen mevadı müştaile miktarının tenzili ile belki bu miktardan daha az bir miktarda motörle müteharrik santirifüj tulumbalara itası esası takip edilmiş ve aynı zamanda tatbikatta görülen bazı idarî noksanlarında itmam ve ikmalî ehemmiyetli surette derpiş olunarak ve hazine menfaatinin bu gibi daha esaslı tedbirlerle vikaye ve himayesine sai bulunulmuştur .

T. B. M. M.

İktisat Encümeni

Karar № XXX

Esas № $\frac{1}{498}$

29/V/1929

İktisat Encümeni mazbatası YÜKSEK REİSLİĞE

Encümenimize havale buyurulan ziraat makinelerinde ve ziraatta istimal olunan mevadı müşteile ve müstahzaratı kimyeviye hakkındaki kanun lâyihası İktisat vekili Rahmi Beyefendinin huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Başlıca tadilâtı traktör kullanan erbabı ziraata 22-2-926 tarihli ve 752 numaralı kanun ile bahşedilmiş olan muafiyattan nakliyatı ziraiyede kullanılan kamyon ve kamyonetlere verilen mevadı müşteilenin tenzili ile bunun yerine irva ve iska için kullanılan santrifüj tulumbaları işletmekte olan motörlerin sarfedecekleri mevadı müşteilenin ikamesi esasına matuf olan lâyiha Encümenimizce heyeti umumiyesile şayarı kabul görölerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve birinci madde hükmünü; bağ ve bahçelere ve ortakçılık suretile ziraatta bulunan çiftçilerle alâtı ziraiye ve motörleri kanunda musarrah ziraî ameliyat için kira ile işletenlere dahi teşmili maksadile tadilen ve ikinci madde nihayetindeki (ziraatta istimal edilmek şartile) kaydinin tatbikatta müşkülâtı ve muafiyetten istifade edenlerin muamele itibarile uzun ve karışık bir takım mecburiyetleri ifa külfetini dâi bulunduğuna nazarı dikkata alınarak bunun İktisat vekâletince en kolay şekli tatbik bulunmak suretile bir talimatname ile tesbiti muvafık ve şayarı temenni görölerek bu hususun zapta dercile madde aynen kabul olunmuştur.

Lâyihamın üçüncü, dördüncü maddeleri takdim tehir olunarak dördüncü madde tadilen ve üçüncü madde olmak üzere kabul edilmiştir. Lâyihamın bu maddesinin (D) fıkrası yapılacak işlerin her birisi evvelce ayrı ayrı tadat edildiği için ayrıca lüzum görölmediğinden tayy-olunmuştur.

Lâyihamın üçüncü maddesi ziraat odaları olan yerlerde bu odalardan birer âzanın komisyonda bulunması lüzumuna mebni bu husus ilâve edilmek üzere tadilen ve dördüncü madde olarak kabul olunmuştur.

Beşinci madde bir takım merasimin ifasile müddetin ve ekim tavunun geçtiği ve elde mevadı müşteile olmadığı için vakit ziyamı mucip olduğu nazarı itibare alınarak iki ay müddet dörde çıkarılmış ve komisyon kararlarına razı olmayanların İktisat vekâletine müracaatları yerine vilâyat idare heyetlerine müracaatları daha ziyade muhtazayı hale muvafık görülerek o yolda tadil ve kabul edilmiştir.

Altıncı madde komisyonların her mesele için ayrı bir tahkik yapmak mecburiyeti olduğu anlaşılmasında için o yolda tadil olunmuştur.

Yedinci madde dahi şekil ve ifadeye ait bazı tadilâtla aynen ve sekizinci maddenin yalnız ilk fıkrasının aynen kabul ile fikarâtı atiyesinin gayri kabili tatbik bulunması hasebile tayyine karar verilmiştir.

Dokuzuncu madde aynen ve onuncu madde hükmünün daha sarîh ve tatbikinin daha sehil olmasını temin maksadile tadilen kabul olunmuştur. Onbirinci madde aynen ve onikinci madde (Bu kanun ile tayin olunan vazifeleri bilerek ifa etmeyenler hakkında tatbikatı kanuniye icra ve hazinece bir zarar hasıl olmuş ise kendilerinden tazmin ettirmek suretile tecziye olunurlar.) şeklinde tesbit edilmiştir. Onüçüncü madde aynen, ondördüncü madde ise tadilen ve onbeş, onaltıncı maddeler aynen kabul olunmuşlardır.

Bermucibi havale Adliye encümenine tevdi buyurulmak üzere takdim kılındı.

Âza	Âza	Âza	Aza	Âza	Kâtip	M. M.	Reis
Manisa	İzmir	İstanbul	Eskişehir	Konya	Zonguldak	Mardin	Burdur
Yaşar	Hüseyin	Hüseyin	Emin	A. Hamdi		Ali Rıza	M. Şeref
				Âza	Âza	Âza	Âza
				Konya	Yozgat	Trabzon	
				K. Hüsnü	H. Tahsin	Danış	M. Kâni

T. B. M. M.

Ad. Encümeni

31-5-929

Adliye Encümeni mazbatası

YÜKSEK REİSLİĞE

Ziraat makinelerinde ve ziraatte istimal olunan mevadı müşteile ve muharrike ile müstahzarâtı kimyeviyeinin rusumu hakkında İktisat Vekâletince hazırlanmış Bş V. in 14/5/929 tarih ve ⁶/₃₀₈₈ numaralı tezkeresile encümenimize tevdi edilen kanun lâyihası İktisat encümeninin lâyihadaki tadilât ve esbabı mucibesile birlikte tetkik ve müzakere olundu.

Ziraî istihsalimizin fazlaştırılmasını temin maksadile ziraatte kullanılan makine ve sairede sarf edecekleri mevadı müşteile ve müstahzarâtı kimyeviyeinin rüsumdan muafiyetine dair olan kanunu tadilen vücuda getirilen bu lâyihadan şumullü ve muhtevi olduğu hükümler daha vazih bulunmakla encümenimizce de kabule şayan görülmüş ve İktisat Encümeninin lâyihadaki tadilâtı da musip ve muvafık bulunmuş olmakla aynen kabulüne ittifakla karar verilmiştir. Havale mucibince Bütçe Encümenine tevdi arz olunur.

Âza	Âza	Âza	Kâ.	M. M.	Ad. E. R.
Bahkesir	Manisa	Çorum	Yozgat	Kocaeli	Manisa
O. Niyazi	Kemal	Münür	A. Hamdi	Salahattin	Mustafa Fevzi
			Âza	Âza	Âza
			Konya	Mardin	Kayseri
			Muşa Kâzım	İrfan Ferit	Reşit

T. B. M. M.*B. Encümeni**Karar № 138**Esas № $\frac{1}{498}$* **Bütçe Encümeni mazbatası****RİYASETİ CELİLEYE**

Ziraat makinelerinde ve ziraatta istimal olunan mevadî müştaile ve muharrike ile müstahzaratı kimyeviye nin rüsumu hakkında Başvekâletten varit olup İktisat ve Adliye encümenlerinin mazbatalar ile encümenimize tevdi kılınan kanun lâyihası İktisat Vekili Şakir Beyin huzur ile tetkik ve müzakere olundu.

Lâyiha ziraat makinelerinde ve ziraatte istimal olunan mevadî müştaile ve muharrike ile müstahzaratı kimyeviye nin rüsumu hakkındaki 22 şubat 1926 tarihli ve 752 numaralı kanunun bazı maddelerinin tadili ve bazı maddeler ilâvesi mahiyetinde olup tadilât başlıca kamyon ve kamyonetlerin muafiyetten müstefit alâtı ziraiye meyânından çıkarılarak yerlerine su motörlerinin ikamesi ve tatbikattan alınan tecrübeler göre bazı ahkâmın ıslâhı şeklinde hulâsa edilebileceği gibi tezyil olunan maddeler de bazı ahhâmı cezaiye ve maliyeye mütedair bulunmaktadır.

Esas itibar ile encümenimiz lâyihamın kabulünü muvafık görmüş, ancak lâyihamın şeklinde ve bazı maddelerinde tadilât icra ederek hazırladığı yeni lâyihamın müstacelen ve tercihan müzakeresine müsaade buyrulmak üzere heyeti celileye arzına karar vermiştir. 2/6/1929

Samsun	Niğde	Erzurum	Kütahya	Isparta	Aydın	R. V.
Adil		<i>Nafi Atuf</i>	<i>Niyazi Asım</i>	<i>Mükerrem</i>	Mühendis	İstanbul
		Tokat	Gireson	Yozgat	<i>Mitat</i>	<i>Fuat</i>
		<i>O. Şevki</i>	<i>Kâzım</i>		Elaziz	<i>H. Tahsin</i>

Hükûmtin teklifi

Ziraat makinalarında ve ziraatta istimal olunan mevadî müşteile ve muharrike ile müstahzaratı kimyeviye nin rüsumu hakkında muaddel kanun projesi

MADDE 1 — Mutasarrıf veya müsteciri bulunduğu arazi dahilinde yapacağı ameliyatı ziraiye için traktör, motörlü pulluk, biçer döğer makine motör veya traktörle müteharrik su tulumbaları kullanan çiftçilerin alâtı mezkûre için sarf edecekleri petrol, benzin ve mazut gümrük, istihlâk ve inhisar resimlerinden muafıtır.

MADDE 2 — Nebatat, eşcar ve hayvanata

İktisat Encümeninin tadili

MADDE 1 — Doğrudan doğruya veya ortakçılık veyahut isticar suretile ziraat ettiği erazi, bağ ve bahçeler dahilinde yapacağı her-nevi ameliyatı ziraiye için traktör motörlü pulluk, biçer - döğer makine, ekin, sürgü, orak, çayır biçme ve bağlama veya harman ve kalbur makineleri, motör veya traktörle müteharrik su tulumbaları kullanan çiftçilerin veyahut bu alâtı yukarıda bevan olunan zirai ameliyat için kira ile işletenlerin sarf edecekleri petrol ve benzin ve mazot gümrük, istihlâk ve inhisar resimlerinden muafıtır.

MADDE 2 — Aynen kabul edilmiştir.

Büçe Encümeninin tadili

Ziraat makinelerinde ve ziraatta istimal olunan mevaddı müştâile ve muharrike ile müstahzaratı kimyeviye nin rusumu hakkındaki 22 şubat 1026 tarih ve 752 numaralı kanunun bazı maddelerinin tadiline ve mezkûr kanuna bazı mevât tezyiline dair kanun

BİRİNCİ MADDE — Ziraat makinelerinde ve ziraatte istimal olunan mevaddı müştâile ve muharrike ile müstahzaratı kimyeviye nin Rusumu hakkındaki 22 şubat 1926 tarihli ve 752 numaralı kanunun 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ve 9 uncu maddeleri bervecchi ati tadil olunmuştur :

arız olan emrazi sariye ve haşaratın tedavi ve imhasında veya üzümün ve sair meyvelerin kurutulma ve terbiyesinde kullanılıp esamisi İktisat ve Maliye Vekâletlerince müştereken tayin ve lüzumunda tebdil olunacak müstahzarat ve mevadı kimyeviye ziraatta istimal edilmek şartile birinci maddedeki rüsumdan muafıtır.

MADDE 3 — Çiftçilerin her seneki ihtiyacatını takdir ve tesbit etmek üzere mahallinin en büyük mülkiye memurunun ve ya tevkil edeceği zatın riyasetinde ziraat müdür veya memuru en büyük mal memuruve belediye meclisi âzasından mürekkep birer zevattan bir komisyon teşekkül eder.

MADDE 4 — Birinci maddede muharrer mevadı müştâile muafiyetinden istifade etmek isteyen çiftçinin mahalli ziraat odalarının tanzim ve tasdik olunacak ve bervechi ati izahatı havi bulunacak beyannameyi üçüncü maddede muharrer komisyonu mahsusa tevdi eylemesi şarttır.

A) Kullandıkları traktör, motörlü pulluk, biçer döker makina ve su motörünün adet, nevi ve sistemi

B - Sürecekleri arazinin mahalli ile dönüm miktarı ve bu arazide yapılacak ameliyatı ziraiyenin envai

C - (A) fıkrasındaki aletlerle ekim, orak veya harman makinesi, ve su tulumbası işletip işletmeyeceği ve işletecek ise bunların nevi ve markaları

D - A fıkrasındaki aletlerle çiftliğinde başka iş görüp görmeyeceği ve bunların nelerden ibaret olduğu.

MADDE 3 — Birinci madde de yazılı mevaddı müştemile muafiyetinden istifade etmek isteyenlerin mahallî ihtiyar meclislerince tanzim ve tasdik olunacak ve aşağıdaki izahatı havi bulunacak beyannayı atideki maddede yazılı komisyona vermeleri şarttır.

A - Kullandıkları traktör, motörlü, pulluk, biçer - döğer makine ve su motörünün adet, nevi ve sitemei .

B - Sürecekleri arazinin mahallî ile dönüm miktarı ve bu erazide yapılacak ameliyatı zirriyenin envai.

C - (A) fıkrasındaki aletlerle ekim, sürğü, orak, çayır biçme ve bağlama veya harman kalbur makinesi veya su tulumbası işletip işletmeyeceği ve işletecek ise bunların nevi ve markaları.

MADDE 4 — Beyanname sahiplerinin her seneki ihtiyaçlarını takdir ve tespit etmek üzere mahallin en büyük mülkiye memurunun tevkil edeceği zatın reyasetinde ziraat müdür veya memuru ile en büyük mal memurundan ve belediyeden ve ziraat odalarından alınacak birer zattan mürekkep bir komisyon teşküll eder .

ruya ve ya ortaklık ve yahut isticar suretile ziraat ettiği arazi; bağ ve bağçeler dahilinde yapacağı her nevi ameliyatı ziraiye için traktör, motörlü pulluk, biçer düğüm makine ve ekin, sürgün, orak ve çayır biçme ve bağlama ve yahut harman ve kalbur makineleri ve motor veya traktörle mutaharrik su tulumbaları kullanan çiftçilerin ve yahut bu alati zirai ameliyat için kira ile işletenlerin sarfedecekleri petrol ve benzin ve mazot gümrük istihlak ve inhisar resimlerinden muafır.

İkinci muaddel madde — Nebat. eşcar ve hayvanata arz olan emrazi sariye ve haşaratın tedavi ve imhasında veya üzümün kuru-tulma ve terbiyesinde kullanılıp esamisi İktisat ve Maliye vekâletlerince müştereken tayin ve lüzumunda tebdil edilecek olan mustahzerat ve mevaddı kimyeviye, ziraatta istimal edilmek şartile, birinci maddede tadat edilen rusumdan muafır.

Üçüncü muddel madde — Çiftçilerin ve birinci maddede muharrer âlatı zirai ameliyat için kira ile işletenlerin her ziraat senesi zarfında ihtiyacatını takdir ve tespit etmek üzere mahallin en büyük mülkiye memurının veya tevkil edeceği zatın tahtı riyasetinde en büyük mal memuru ile ziraat müdür veya memurından ve belediye meclisi âzasından bir zattan mürekkep bir komisyon teşekkül eder.

MADDE 5 — Komisyonu mahsus çiftçi tarafından verilen ve dördüncü maddede zikr olunan beyannameleri bade tetkik beyanname sahibi olan çiftçinin ihtiyacını tespit, ve İktisat Vekâletince alâti ziraiyenin çalışma kabiliyeti hakkında tanzim olunacak mıkyaalara göre tertip ettikten sonra mevsime nazaran azamî iki ay için lüzum görülen mıkdarla o mıkudara ait gümrük istihlâk, ve inhisar rüsümü mıkdarını müşir görüşlü bir mazbata ita eyley. Komisyonu mahsus kararına razı olmiyanlar İktisat Vekâleti nezdinde itiraz edebilirler. Vekâletin vereceği kararı kat'i ve komisyon tarafından vacibürriyedir.

MADDE 6 — Komisyonların gerek resen yaptığı tahkikatta ve gerekse çiftçinin her vakitki müracaatında çiftçiye verilmiş olan mevadı müştailenin beyannamesinde gösterdiği arazi ve ameliyatı ziraiyede tamamen sarfedildiği mahallen bittahkik sabit olmazsa yeniden mazbata ita edilemez ve ahkâmı umumiyyeye tevfiikan takibatı kanuniyyeye mübaşeret olunmakla beraber bilumum evrak ait olduğu makama tevdi olunur. Çiftçi yedinde sarf olunmayan veya kaçırılıp elde edilen petrol ve benzin varsa müsadere olunur.

Komisyonu mahsus tarafından yapılacak tahkikatın bir hafta zarfında intacı mecburidir.

MADDE 7 — İkinci maddede muharrer mevat ve müstahzaratı kimyeviye rüsümünün muafiyeti için ziraat odalarınca tanzim oluncak beyannameler üzerine komisyonlarca beşinci madde mucibince muamele ifa olunur.

MADDE 5 — Dördüncü madde de yazılı komisyon kendisine varilen beyannameleri tetkik ettikten sonra beyanname sahibinin senelik ihtiyacını tespit ve İktisat Vekâletince alâti ziraiyenin çalışma kabiliyeti hakkında tanzim olunacak mıkyaalara göre tertip ettikten sonra mevsime nazaran azamî dört ay için lüzum görülen mıkdarla o mıkudara ait gümrük, istihlâk ve inhisar resimleri mıkdarını müşir kurulu bir mazbata ita eyley.

Komisyonun kararına razı olmayanlar vilâyet idare heyeti nezdinde itiraz edebilirler. Vilâyet idare heyetlerinin verdikleri kararlar kat'i ve nihaidir.

MADDE 6 — Beyanname sahiplerine verilmiş olan mevaddı müştailenin beyannamelerde yazılı olduğu veçhile arazi ve ameliyatı ziraiyeye tamamen sarfedilmediği komisyonlar tarafından mahallen icra olunan tahkikattan anlaşıldığı takdirde yeniden mazbata ita olunmaz ve ahkâmı umumiyyeye tevfiikan takibatı kanuniyyeye mübaşeret olunmakla beraber bilumum evrak ait olduğu makama tevdi olunur. Bu kabil beyanname sahipleri yedinde sarfolunmayan veya kaçırılıp elde edilen petrol ve benzin ve mazot varsa müsadere olunur. Komisyon tahkikata karar verdiği takdirde bu tahkikatın bir hafta zarfında intacı mecburidir.

MADDE 7 — İkinci maddede yazılı mevat ve müstahzaratı kimyeviye rüsümünün muafiyeti için dahi 3, 4, 5, 6 ıncı maddelerdeki hükümlere göre hareket olunur .

Dördüncü muaddel madde — Birici madde mucibince mevadı müşteile muafiyetinden istifade etmek isteyenlerin mahallî ziraat odalarınca tasdik edilecek ve berveçhi ati izahatı havi bulunacak olan beyannameyi tanzim ve üçüncü maddede muharrer komisyona tevdi eylemeleri şarttır:

A - Kullandıkları traktör, motörlü polluk ve biçer-düğer makinesi ile su motörünün adet nevi ve sistemi ile bargir kuvvetleri

B - İşleyecekleri arazinin mahalli ile dönüm miktarı ve bu arazide yapılacak ameliyatı ziraiyenin envai

C - A fıkrasındaki makinelerle ekim, sürgü orak ve çayır biçme ve bağlama, harman ve kalbur makineleri ve su tulumları işletilüp işletilmeyeceği işletilecekse bunlarında neveleri ve markaları ve yapacakları iş miktarları.

Beşinci muaddel madde—Üçüncü maddede yazılı komisyon kendisine verilen beyannameleri tetkik ve İktisat Vekâletince alâti ziraiyenin çalışma kabiliyetleri ve ameliyatın nevine göre sarf edecekleri mevadı müštaile miktarları hakkında tebliğ olunacak mıkyaalara göre beyanname sahiplerinin senelik mevadı müštaile ihtiyaçlarını tesbit eder ve bu ihtiyaç miktarlarını derhal İktisat Vekâletine bildirmekle beraber mevsimine nazaran her beyanname sahibine azami dört ay için lüzumu olan mevadı müštaile miktarlarile o miktarlara ait gümrük, istihlâk ve inhisar resimlerini müşir sıra numaralı ve nüshateyn bir ğuruşlu mazbata tanzim ederek bir nüshasını beyanname sahibine ita, diger nüshasını da İktisat Vekâletine irsaf eyleyler.

Komisyon kararına razı olmayanlar İktisat Vekâleti nezdinde itiraz edebilirler. Vekâletin vereceği karar katidir,

Altıncı muaddel madde — Verilmiş olan mevadı müştailenin beyannamelerde yazılı olduğu veçhile arazi ve ameliyatı ziraiyeye tamamen sarfından beyanname sahipleri mesuldurlar. Aldıkları mevadı müštaileyi arazi ve ameliyatı ziraiyede sarf etmediği komisyonların veya bu hususa memur edilecek müfettişlerin mahallen tetkikatile anlaşılmalara yeninden mazbata verilmez ve ahkâmı umumiyeye tevfikân haklarında takibata mübaşeret olunm- kla beraber yetlerinde kalmış ve ya kaçırılmış

MADDE 8 — Tanzim olunacak mazbatalar muhteviyatı inhisar idaresince nakit makamında kabul ve İktisat Vekâleti bütçesindeki tahsisatından mahsup olunur. İnhisar idaresi mezkûr mazbataların ahkâmı kanuniyeye ve bunlara müsteniden ittihaz olunan mukarrerata muvafık olarak tanzim edilip edilmediklerini tetkik ile muvafık olmıyanları ret ve her hangi bir suretle fazla hesap edilmiş olan mazbatalar muhteviyatından fazlalığı bittenzil mütebakiye ait kısmı nakit gibi kabul eder.

Tenzil olunan miktar çiftçinin müteakip istihkaklarından tarholunur. Beyiin işbu tenzil olunon miktara ait rüsum matlubu çiftçinin müteakip müracaatında; tenzil olunan kısmı müşir ikinci bir mazbata itası suretile temin olunur.

Eğer çiftçi müteakip dafalarda müracaat etmez ve mazbata almazsa bayiin matlubu komisyon âzası tarafından müştereken tazmin olunur.

MADDE 9 — Beyannameleri hilâfı hakikat imlâ ve tasdik edenlerle aldığı mevadı müşteile ve müstehzaratı kimyeviyeyi işbu kanun ahkâmı umumiyesi dahilinde tayin ve tesbit olunacak hususattan gayri işlerde sarf ve istmal eyleyenlerden ve ya işbu mevadı müşteileyi her ne suretle olursa olsun satanlardan ve boyalı ise alanlardan gümrük ve sair rüsumun beş misili cezaen ahz ve kendileri altı aydan bir seneye kadar kapsedilmekle beraber bu cürmün faileri olan çiftçiler işbu kanunun bahşettiği muafiyetten de mahrum kılımlar.

MADDE 10 — Çiftçiler aldığı mevadı müşteile ile beyannamesinde gösterdiği ve taahhüt ettiği bilumum ameliyatı tamamen yapmağa mecbur olup aksi halde mevadı mezkûreyi işbu kanun haricindeki hususatta sarfetmiş gibi tecziye olunurlar. Ancak komisyonlarca kabul ve tasdik edilecek esbabı mücbireden dolayı ameliyatın noksan kalması

MADDE 8 — Komisyon tarafından beşinci madde mucibince verilen mazbatalar muhteviyatı inhisar idarelerince nakit makamında kabul ve İktisat Vekâleti bütçesindeki tahsisattan mahsup olunur .

MADDE 9 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10 — Beyanme sahipleri aldıkları mevaddı müşteile ile beyannamelerinde gösterdikleri ameliyatı ziraiyeyi esbabı mücbireden dolayı ifa edemezlerse keyfiyetten komisyonu haberdar etmeğe mecburdurlar . Esbabı mücbirenin kabul ve takdiri komisyona aittir . Esbabı mücbire komisyonca kabul edildiği takdirde bakiye kalan miktar müteakip ihtiya-

mevadı müştaiile varsa müsadere olunur.

Komasyonlar beyanname sahiplerine her dafaki müracaatlerinde mazbata vermezden evvel mükaddema aldıkları mevadı müştaiile sarfiyatını tetkika karar verebilirler. Ancak bu tetkikatın bir hafta zarfında intacı mecburidir.

Yedinci muaddel madde — İkinci madde de yazılı mevat mustahzaratı kimyeviye hakkındada 3,4,5, ve 6 ncı maddeler ahkâmı tatbik olunur.

Sekizinci muaddel madde — Beşinci ve yedinci maddeler mucibince komasyonlar tarafından verilen kuruşlu mazbatalar muhteviyatı İktisat Vekâleti bütçesindeki tahsisatından tediye ve mahsup olunur. Tediye ve mahsubatın sureti icrası Maliye ve İktisat vekâletlerince tanzim edilecek bir talimatname ile tayin olunur.

Dokuzuncu muaddel madde — Beyanname-leri hilâfı hakikat imlâ ve tasdik edenlerle aldıkları mevaddı müştaiile ve kimyeviye işbu kanun ile tayin olunan hususattan gayride sarf ve istimal eyleyenlerden veya bu mevadı her ne suretle olursa olsun satanlardan ve boyanmış petrol ve benzini alanlardan gümrük, istihlâk ve inhisar resimlerinin beş misli cezaen

takibatı intac etmez. Bakiye kalan miktar müteakip ihtiyacata mahsup olunur.

MADDE 11 — Mazharı muafiyet mevadı ihtirakiye sarfeden bilumum ziraat makinalarının beher « nominal » beygir kavvetinden senevî seksen kuruş resim istifa olunur.

MADDE 12 — Bu kanun ile tayin olunan vezaifi ihmal eden mevadı müşteile komisyon ve âzalrı hakkında takibatı kanuniye icra ve hazinece bir zarar hasıl olmuş ise kendilerinden tazmin ettirmek suretile tecziye olunurlar.

MADDE 13 — Ameliyatı ziraiyyede kullanılacak mevadı müşteilenin muayyen bir boya ile boyattırılmasına İktisat Vekâleti mezundur.

MADDE 14 — Mevaddı müşteile komisyonları reis ve âzalarına İktisat Vekâletince tayin edilmek üzere maktuen bir ücret verilir. Gerek bu ücretler ve gerek İktisat Vekâletinin tasvibile ihtiyarı icabeyleyen masraflar sekizinci maddede mephus fasıldan tesviye olunur.

MADDE 15 — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 16 — İşbu kanun ahkâmını icraya Adliye, Dahiliye, Maliye ve İktisat Vekilleri memurdur.

cata mahsup olunur .

MADDE 11 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 12 — Bu kanun ile tayin olunan vazifeleri bilerek ifa etmeyenler hakkında takibatı kanuniye icra ve hazinece bir zarar hasıl olmuş ise kendilerinden tazmin ettirmek suretile tecziye olunurlar.

MADDE 13 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 14 — Komisyon reisi ve azalarına İktisat Vekâletince tayin olunacak miktarda her içtima için bir hakkı huzur verilir. İşbu hakkı huzurlar ve vekâletin tasvibile yapılmış olan masraflar İktisat vekâleti bütçesine mevaddı müşteile muafiyetine mukabil vazeden tahsisattan tesviye olunur.

MADDE 15 — Aynen kabul edilmiştir.

MADDE 16 — » » »

8 / 5 / 1929

M. M. V.	Ad. V.	B. V.	
<i>M. Abdülhalik</i>	<i>M. Esat</i>	<i>İsmet</i>	
Ma. V.	Ha. V.	Da. V.	
<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>Dr. T. Rütü</i>	<i>Ş. Kaya</i>	
S. İ. M. V. V.	İk. V.	Na. V.	Mf. V.
<i>Recep</i>	<i>M. Rahmi</i>	<i>Recep</i>	<i>C. Hüsnü</i>

ahiz ve kendileri altı aydan bir seneye kandar hapsolünmekle beraber bu kanunun bahşettiği muafiyetlerden istifade hakkından da mahrum edilirler.

MADDE 2 — Ziraat makinelerinde ve ziraatte istimal olunan mevadî müştaiile ve kimyeviye ile mustahzaratı kimyeviye nin rusumu hakkındaki 22 Şubat 1926 tarihli ve 752 numaralı kanuna aşağıdaki maddeler tezyil olunmuştur :

Birinci müzeyyel madde — Beyanname sahipleri aldıkları mevadî müştaiile ile beyannamelelerinde gösterdikleri ameliyatı ziraiyeyi esbabı mücbireden dolayı ifa edemezlerse keyfiyetten komisyonu haberdar etmeğe mecburdurlar.

Esbabı mücbirenin kabul ve takdiri komisyona aittir. Esbabı mücbire komisyonca kabul edildiği takdirde bakıye kalan miktar müteakıp ihtiyacata mahsup olunur.

İkinci müzeyyel madde — Bu kanunla tayin olunan vazifeleri bilerek ifa etmeyenler veya ihmal gösterenler hakkında İktisat vekâletinin talebi üzerine takibatı kanuniye icra olunur. Ve hazinece bir gûna zarar hasıl olmuş ise kendilerine tazmin ettirilir.

Üçüncü müzeyyel madde — Ziraat makinelerinde kullanılacak mevadî müştaiileyi muayyen bir boya ile boyattırmak gibi tedabir ittihazına İktisat vekâleti salâhiyettardır.

Dördüncü müzeyyel madde — Üçüncü madde mucibince teşekkül eden komisyonların reis ve âzalarına İktisat vekâletince tayin olunan miktar ve şeraite göre bir ücret verilir. Bu ücretler ve vekâletin müsaadesile yapılacak masraflar İktisat vekâleti bütçesinin mevadî müştaiile muafiyeti karşılığı tahsisatından tesviye olunur.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanunun ahkâmını icraya Adliye, Dahiliye, Maliye ve İktisat vekilleri memurdur.

